

TÁNC

A táncoktatás tantervi programja lehetővé teszi a tanulók kompetenciaalapú fejlesztését. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenységek és művészetek iránt, fejleszti a kapcsolatépítést az emberekkel, az időgazdálkodást, fejleszti a tanulók megérző képességét, intuícióját, kreativitásukat, improvizációs képességüket, készségüket. Fejleszti a tanulók szocializációs, kommunikációs készségét, kezdeményező képességét, kulturális tudatosságát, általános műveltségét. Lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének, mozgáskultúrájának sokoldalú fejlesztésére, fizikai állóképességük, ügyességük, cselekvő biztonságuk, ritmusérzékük, hallásuk, tér- és formaérzékenységük fejlesztésére, gazdagítására. Figyelembe veszi az egyéni adottságokat, az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat. Alkalmazkodik a helyi igényekhez és hagyományokhoz. Erősíti a szülőföldhöz, hazához való kötődést, a hazafias nevelést.

Célok, feladatok:

A tánc tanítása olyan művészeti és művészetpedagógiai tevékenység, amelynek célja az élményeken keresztül történő megértés, valamint a kommunikáció, a kooperáció, a kreativitás fejlesztése, az összetartozás érzésének erősítése, a korra jellemző zenei, táncos műveltség megalapozása, az európai viselkedés kultúra alapjainak kialakítása.

A tánc kreatív folyamata szolgálja a tanulók ön- és társismeretének gazdagodását, segíti az oldottabb és könnyebb kapcsolatépítést és kapcsolatfenntartást.

A tanulói tevékenységek a gondolatok és érzelmek kifejezését, ezzel együtt különböző táncszínházi kifejezési formák megismerését, alkalmazásuk elsajátítását és értelmezését szolgálják.

A táncos tevékenységek többek között fejlesztik a ritmusérzékét, a térérzékelést, a testtartást, a mozgáskoordinációt, az állóképességet. E tevékenységek során a tanulók megismerik a mozgásos-táncos kommunikáció és önkifejezés sajátosságait, eszköztárát.

A mozgásos-táncos tevékenység gyakorlása és tanulása hozzájárul a nemzeti, helyi vagy a nemzetiségi hagyomány megismeréséhez, az önazonosság erősítéséhez, fontos szerepe lehet a közösségi tudat kialakításában, a szülőföldhöz, hazához való kötődés erősítésében.

A művészeti tevékenységformákkal való személyes találkozás révén a művészeti ágak nyelve sajátjukká válik, és mindezek eredményeként kialakul bennük a művészettel élés, az értő befogadóvá válás alapvető igénye.

• Fejlesztési követelmények

- A közösségi tevékenységhez szükséges alkalmazkodó képesség, a közösségi érzés kialakítása
- A ritmus-, térérzék, a mozgáskoordináció, a kommunikációs képességek fejlesztése, aktív szerepvállalás ösztönzése, elősegítése
- A tánc típusok fogalmának kialakítása, a tánc ritmikai, plasztikai, dinamikai jellemzőinek felismertetése és alkalmazása
- A körtáncok technikai előkészítése
- Az egyes tánc tételek funkciójának, ritmikai, plasztikai, dinamikai lehetőségeinek

megismertetése

– A táncszerkesztés elveinek megismertetése, a táncos partnerkapcsolat kialakítása
– A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása

- A korokra jellemző zenei és táncos műveltség megalapozása
- Az európai viselkedés kultúra alapjainak gyakorlása
- Médiatudatosságra nevelés

– A zenei lüktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak tudatosítása
– Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség fejlesztése
– A közösséghez tartozás, kötődés erősítése, a másságot elfogadó attitűd valamint a férfi és női szerepből adódó viselkedésmódok szerint a nemi identitás erősítése
– Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése

Kompetenciák:

Kognitív (logikai rendszerező) kompetencia:

- Gondolkodási képességek fejlesztése,
- Kommunikációs (verbális, nonverbális, mozgásos) képességek fejlesztése
- Rendszerezőképesség fejlesztése
- Zene- és táncfelismerés
- Ritmikai készségfejlesztés
- Emlékezet fejlesztése
- Szociális kompetencia:
 - Kooperáció (közös problémamegoldás)
 - Tolerancia
 - Alkalmazkodás
 - Szabályok elfogadása
 - Gondoskodó attitűd fejlesztése
 - Társas kultúra fejlesztése
 - Esztétika élmény nyújtása, közösségfejlesztés a táncok előadása során
- Személyes kompetencia:
- Önmegismerő, önértékelő kompetencia fejlesztése
- Média és mozgóképkultúra befogadásának kompetenciája

Értékelés:

- – Az értékelés alapja nemcsak az elsajátított ismeret, hanem a tevékenység.
- – Életkori sajátosságokat és rátermettséget szem előtt tartva az aktív részvétel és hozzáállás a legfőbb szempont (megfigyelés – helyzetfelismerés – reprodukálás).

A tanuló:

ismerje és alkalmazza a táncos szaknyelvet,
határozza meg a tanult társastáncok keletkezésének idejét, történelmi hátterét, helyszínét, ruhaviseletét,
– legyen képes felismerni és megnevezni a tánc típusát, a meghallgatott zene dallamvilágáról, lüktetéséről, ritmusáról és hangulatáról,
– ismerje fel a táncot a jellemző lépéssorokról és kézmozdulatokról, kéztartásokról,

- tudjon legalább 5 különböző történelmi társastánc etűdöt bemutatni,
- legyen képes motívumokat táncolni

A tantárgy heti és éves óraszámja évfolyamonként

	6. évfolyam	8. évfolyam
heti óraszám	0,5	0,5
éves óraszám	18,5	18,5

6. vagy 8. évfolyam

	Tematikai egység	Órakeret
1.	Barokk és Reneszánsz táncok:	6 óra
2.	Társas táncok: Palotás, Bécsi keringő, Rock and roll	10 óra
3.	Ismétlés, bemutató	2,5 óra
	Összesen:	18,5 óra

6. vagy 8. évfolyam

Iskolánkban az 1. és 2. osztályban heti 1 órában folyik a néptánc oktatása (évi 37 óra). 6. vagy 8. osztályban 18,5 óra áll rendelkezésünkre.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Csoportos tánc, táncfajták (reneszánsz és barokk táncok)	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Érzékelés, megfigyelés, felismerés, emlékezet, fantázia, megjelenítés játéka. Beszédre késztetés, verbális és nonverbális kommunikációs játékok; ritmus, tér, térköz, tájékozódás, irányok.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kapcsolatteremtésen alapuló alkotó együttműködés képességének fejlesztése. Táncos és mozgásos tevékenységek a mozgáskultúra és a mozgásos kommunikáció fejlesztése céljából. Célok és feladatok – Felszabadult, önfelelt hangulat megteremtése. – Megismertetni korunk táncainak jellemző stílusjegyeit. – Képesek legyenek az egyenletesen lüktető mozgás megtartására. – Erősíteni a testtudatot és a térbeli tájékozódást. – Fejlesztani az alkotóképesség készségét. – Törekedni kell arra, hogy a mozdulatok kifejezőek legyenek, szinte

	“beszéljenek”. – Tudatosodjék, hogy az esztétikus tánc fontos alapfeltétele a testi-lelki harmónia. – Képesek legyenek saját és mások munkájának építő jellegű elemzésére.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Általános mozgásos/táncos bemelegítés: az egész csoportot megmozgató kapcsolatteremtő, feszítő-lazító mozdulat-játékok (pl. utánzásos gyakorlatok, lánc-játékok). Táncos mozgások egész csoportban, majd kis csoportokban (pl. mozgás zenére a tanár irányításával). nagyobb motorikus mozgástól a kisebb felé haladva, tájékozódás a térben csukott szemmel). A tanuló: – ismerje és alkalmazza a táncos szaknyelvet, – határozza meg a tanult társastáncok keletkezésének idejét, történelmi hátterét, helyszínét, ruhaviseletét, – legyen képes felismerni és megnevezni a tánc típusát, a meghallgatott zene dallamvilágáról, lüktetéséről, ritmusáról és hangulatáról, – ismerje fel a táncot a jellemző lépéssorokról és kézmozdulatokról, kéztartásokról, – tudjon legalább 2 különböző történelmi társastánc etűdöt bemutatni, – legyen képes motívumokat táncolni a dinamika függvényében: gyorsítás, lassítás, emelkedés, süllyedés, megállítást, újraindítás mozdulatkitartó elemmel gazdagítva. Táncos „ABC”: lépésfajták, táncirányok. Barokk és Reneszánsz táncok (Playford: Contra dance , Brandle de Cheval, Pavane,).	<i>Matematika:</i> Tájékozódás a térben (alapvető fogalmak ismerete). Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok ismerete (pl. mellett, között, előtt, mögött). <i>Ének-zene:</i> ...olyan közös, együttes élmény megteremtése, amely révén a befogadás és az önkifejezés, valamint az egymásra figyelés harmóniája valósul meg. <i>Vizuális kultúra:</i> Jelenségek megfigyelése adott szempontok alapján, a célirányos figyelem fejlesztése céljából. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> Az érdeklődés felkeltése, a természetes kíváncsiság fenntartása és kiterjesztése a közvetlen környezet egészére. <i>Testnevelés és sport:</i> Helyes testtartás

	Mozgáskultúra Mozgásműveltség. Térbeli tudatosság. Mozgásos kommunikáció <i>Történelem:</i> Művelődéstörténeti korszakok Európai művelődéstörténeti összefüggések megértése <i>Média:</i> IKT eszközökön keresztül médiatudatosságra nevelés
<i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i>	Bemelegítés, testtartás, tekintet, lazítás, együttműködés, egyensúly, bizalom.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Társas táncok (palotás, bécsi keringő, rock and roll)	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Lépésfajták és táncirányok ismerete	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
Egyszerű elemekből építkező mozgássor létrehozása (eleinte a tanár konkrét iránymutatásával). Mozgásos improvizáció a tanár által meghatározott témára. Improvizáció a megismert technikák alkalmazásával. – A társastánc fogalma, műfajcsoportjai. – A tanult táncok keletkezése, jellemző stílusjegyei.	<i>Testnevelés és sport:</i> Helyes testtartás Mozgáskultúra Mozgásműveltség. Térbeli tudatosság.	

– A táncok alaplépéseinek elsajátítása, motívumok összeállítása ® 6-8 ütemes etűdök. – Nyitás a társművészetek felé. A tanuló: – ismerje és alkalmazza a táncos szaknyelvet, – határozza meg a tanult társastáncok keletkezésének idejét, történelmi háttérét, helyszínét, ruhaviseletét, – legyen képes felismerni és megnevezni a tánc típusát, a meghallgatott zene dallamvilágáról, lüktetéséről, ritmusáról és hangulatáról, – ismerje fel a táncot a jellemző lépéssorokról és kézmozdulatokról, kéztartásokról, – tudjon legalább 1-1 etűdot bemutatni: Palotás, Bécsi keringő, Rock and Roll táncokból – legyen képes motívumokat táncolni a dinamika függvényében: gyorsítás, lassítás, emelkedés, süllyedés, megállítás, újraindítás mozdulatkitartó elemmel gazdagítva. Palotás alaplépések: andalgó, bokázó, toborzó, helycsere; lassú lépések zenére: tétovázó, bók, csillag; friss lépések: csárdás, páros forgás, rida, lengető, kis harang. Bécsi keringő: alaplépések, pihenő, cikk-cakk, ¼ fordulat: etűd, etűd zenére: twist. Rock and roll: alaplépés, bumb, bal kar alatti forgatás, etűd zenére Táncszínházi előadás megtekintése, elemzése.	Mozgásos kommunikáció <i>Ének-zene:</i> Zenehallgatás Látható, hallható, érzékelhető ritmusok. A tanuló a mozgás által egész testében érzékeli a kísérő zenét, a zene aktív befogadjává válik.
<i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i>	Indítás, megállítás, gyorsítás, lassítás, járás, futás, mozdulatkitartás, testtartás, karakter.

A tananyag egységre vonatkozó kimeneti követelmények

- A tanuló ismerje a választott táncanyag alapelemeit, alapvető mozdulatait, a tánc történelmi környezetét, az összeállított táncfolyamatokat, koreográfiát
- A tanuló legyen képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, a tanult táncokat csoportosan vagy párosan bemutatni.
- A tanuló tapasztalja meg a közös mozgás örömét.